

Fodermagasiner på godt og ondt

Når den sidste honning er høstet, må bierne nødvendigvis fodres med et erstatningsprodukt, for at de kan overleve til en ny sæson. Det har man i mange år gjort med sukker opløst i vand. Til det formål har man brugt at gøre det på mange forskellige måder og med lige så mange forskellige typer af foderanordninger.

Da jeg startede som biavler brugte min læremester ganske almindelige flasker, fyldt med en 65 % sukkeropløsning, der med flaskens åbning blev sat ned i et lille bliklåg og anbragt bag ved glasindsudet i bunden af et trugstade. For at undgå røveri blev arbejdet udført om aftenen, det var jo ikke altid at staderne var tætte, og i løbet af natten skulle flasken så gerne være tømt.

Det var et klistret og besværligt arbejde at fylde alle flaskerne som skulle udføres hver aften indtil bierne var færdigfodret og blev vinterpakket.

Ved et biavlslærerkursus fortalte et tidligere hovedbestyrelsesmedlem i D.B.F. C.H.Schmidt hvordan man under første verdenskrig, hvor han som dansk sønderjyde måtte gøre krigen med og fra fronten instruere sin hustru på Løjtland i, hvordan fodring af bier i kube skulle foregå.

På begge sider af kuben blev der gravet et hul hvori et vaskefad blev anbragt og fyldt med sukkervand, hakkelse eller avner for at bierne ikke skulle drukne, og hvor kuben blev sat over. Næste aften blev kuben flyttet over på det andet vaskefad og sådan gik det frem og tilbage indtil bifamilien var færdigfodret.

Apropos flaskefodring var det også det første, man gjorde, da vi herhjemme startede med opstablingsstader. En aflang æske med ca. en centimeter høj kant blev skubbet ind i flyvespalten med flasken placeret i udenfor stadet og fastgjort med en rem til stadet. Det var vistnok bimester C.C. Henriksens på Statens Biavlsforsøg, der stod for ideen.

Den mest almindelige måde at vinterfodre bierne på var med Millers foderkasser der ved indvintringen af bierne blev anbragt foran i trugstadet eller bagerst foran glasindsudet efter at man havde fjernet et par dækbrædder. Bierne blev så vinterpakket men sække, hvor man sørgede for at en enkelt flig kunne løftes op sådan at man kunne hælde ca. to liter sukkervand i foderkassen i hver aften og give bierne adgang til foderet. Foderkassen var forsynet med et hullet flydebræt som bierne kunne gå ud på og tømme kassen.

Efterhånden kom der flere modeller af slagsen, men fælles for dem alle blev de kaldt: "Millers krematorier", fordi bierne måtte vade i foderet, eventuelt tømme deres tarme eller druknet og døde lå i foderkassen og dermed forurene foderet med fare smitte af nosemasporer. Og netop Nosema var et stort problem, man kæmpede med sidst i 1950'erne og

som mindskede honningudbyttet betydeligt.

Derfor kom spandefodringen som en befrielse. Men det er en særlig historie Det hed sig at det var en Østrigsk idé, men historien er en anden.

Foderkasse i træ – er svær at rengøre helt. Findes også i styropor.

Foderkasse i plast – rengøringsvenlig !

Foderflaske – meget almindelig i Sverige

Flydende foder i spande fremstilles f.eks. af Danisco.

Det var en Østrigsk gruppe biavlere, der var besøg i Danmark, der gerne ville se hvordan man arbejdede med bier i Danmark. Bl.a. ville man vise dem, hvordan en vestjysk biavler fodrede sine bier med en spand, der i låget var forsynet med et hul, som bierne kunne suge det opløste foder igennem efter at spanden var anbragt ovenpå tavlerne. Men det var en tys tys hemmelighed, som ingen andre af vore hjemlige biavlere måtte få noget at vide om. .

Men Østrigerne tog ideen med hjem og via Østrig og Tyskland kom så ideen tilbage til Danmark igen. Og gud ske lov fik vi hermed den mest hygiejniske måde at fodre bier på. For fælles for mange af de måder som vi fodrer bier på er de just ikke befordrende for biernes sundhed.

A.E. Paulsen, Haderslev